

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО
ГОСПОДАРСТВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор НУБіП України,
Голова приймальної комісії,
С. Ніколаєнко
2020 р.

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ**
з комплексу фахових дисциплін для вступників на освітньо-
наукову програму «Садово-паркове господарство»
підготовки фахівців PhD доктор філософії із спеціальності
206 «Садово-паркове господарство»

Голова комісії
Лакида П.І.

Гарант освітньої програми
Колесніченко О.В.

Програма додаткових вступних випробувань для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня «Доктор філософії» за спеціальністю «Садово-паркове господарство».

Розробник: Колесніченко Олена Валеріївна, завідувач кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну, доктор біологічних наук, професор.

Програма вступного іспиту затверджена на засіданні кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну

Протокол від "03" лютого 2020 р. № 4

Завідувач кафедри
ландшафтної архітектури та фітодизайну

Колесніченко О. В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

"03" лютого 2020 р.

Схвалено Науково-технічною радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва ННІ лісового і садово-паркового господарства

Протокол від "05" лютого 2020 р. № 1

"____" _____ 2020 р.

Голова Василюшин Р.Д.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Особливості ландшафтно-планувальної організації населених місць.

Загальна характеристика системи насаджень міста. Соціально-екологічні передумови озеленення.

Урбанізація та особливості озеленення. Функції урбонасаджень.

Поняття про планування населених місць.

Типи насаджень у міському середовищі. Класифікація урбонасаджень. Поняття та визначення насаджень загального, обмеженого та спеціального призначення.

2. Основи ландшафтно-архітектури та принципи формування зелених насаджень у міському середовищі.

Поняття про ландшафт. Елементи ландшафту. Компоненти ландшафту. Антропічні ландшафти та їх класифікація. Садово-парковий ландшафт. Естетична оцінка садово-паркових ландшафтів та їх елементів.

Комплексна оцінка декоративності деревних рослин. Кліматичне зонування, принципи створення та формування урбонасаджень.

Формування елементів садово-паркових композицій: газонів, квітників, вертикального озеленення, розаріїв, садів на дахах. Топіарне мистецтво, водна декоративна рослинність, вуличні алеї, бульвари.

Алелопатичні взаємовідносини і взаємовплив видів деревних і трав'яних рослин у штучних насадженнях.

3. Принципи формування композиції у ландшафтній архітектурі.

Поняття про композицію, її зміст та форма. Єдність та підпорядкованість. Верховенство і підпорядкованість. Просторові форми. Пропорції. співвідношення форм за геометричною побудовою та фактурою.

Співвідношення форм за кольором. Світло і тінь. Кут зору і сприйняття. Поняття про перспективу. Симетрія та асиметрія. Контраст, нюанс. тотожність і раптовість. Ритм, стиль.

Формування пейзажних композицій. Метод архітектурно-пейзажного аналізу А.Тверського. Композиції рослинного матеріалу.

4. Агробіологічні особливості вирощування садивного матеріалу та догляд за рослинами в урбосередовищі.

Еколого-фізіологічні та генетико-селекційні основи вирощування високоякісного декоративного садивного матеріалу в умовах незахищеного і захищеного ґрунту з відкритою та закритою кореневою системою. Строки посадки дерев.

Механізми мінерального живлення деревних рослин. Особливості застосування добрив, гербіцидів, стимуляторів росту та антитранспірантів в різних типах посадок садово-паркових об'єктах.

Особливості впливу кліматичних та едафічних чинників на ріст, розвиток і функціонування насаджень і їх компонентів

Захист урбонасаджень від шкідників та хвороб. Декоративні властивості рослин.

5. Заходи збереження та відновлення цінних рослинних елементів та садово-паркових об'єктів.

Методи та принципи збереження, заповідання та відновлення садово-паркових об'єктів. Поняття про ремонт, пристосування (адаптація), реабілітацію садово-паркових об'єктів. Види ландшафтної реконструкції. Реконструкція насаджень у масивах. Реконструкція, реставрація, консервація, відтворення як методи відновлення.

Засоби розкриття ідейного навантаження парків: прямі та опосередковані. Особливості розкриття ідейного навантаження парків різного функціонального призначення.

Охорона і збереження урбонасаджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Агальцова В.А. Сохранение мемориальных лесопарков / Агальцова В. А. – М. : Лесн. пром-сть, 1980. – 254 с.
2. Архитектурная композиция садов и парков / под ред. А. П. Вергунова . – М. : Стройиздат, 1980. – 254 с.
3. Атаманюк Ю. А. Реконструкция городских зеленых насаждений / Атаманюк Ю. А., Костюченко Л. Л., Остапенко Я. В. – К. : Будівельник, 1987. – 240 с.
4. Бондар Ю. А. Ландшафтная реконструкция городских садов и парков / Бондар Ю. А. Абесинова Н. П., Никиктина Е. Н., Сахаров А. Ф. – К. : Будівельник, 1982 – 60 с.
5. Восстановление старинных ландшафтных парков. Методические рекомендации по проектированию / [авт. текста Ю.А. Бондарь]. – К. : НИИградостроительства, 1974. – 85 с.
6. Галкін С. Структура та символіка старовинного парку «Олександрія» в Білоцерківській резиденції графів Браницьких / Галкін С., Бурковська О., Чернецький Є. – Біла Церква : Вид-во. О.В. Пшонківський, 2007. – 96 с.
7. Денисов М. Ф. Ландшафтное проектирование при восстановлении парков : учеб. пособ. / Михаил Федорович Денисов. – М. : МАРХИ, 1986. – 104 с.
8. Збірник нормативних актів з озеленення та благоустрою населених пунктів України. – К. : Корпорація «Укрзеленбуд», 2010. – 260 с.
9. Ильинская Н. А. Восстановление исторических объектов ландшафтной архитектуры / Наталья Алексеевна Ильинская. – [2-е изд., доп.] – СПб : Стройиздат. С.-Петербургское отд-ние, 1983. – 159 с.
10. Інструкція з технічної інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України, затвердженої наказом Державного комітету будівництва,

архітектури та житлової політики України від 24.12.2001 № 226 та зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 25.02.2002 за № 182/6470.

11. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / Володимир Панасович Кучерявий. – Львів : Світ, 2005. – 456 с.

12. Ландшафтна архітектура : довідник термінів / В. П. Кучерявий, Р. П. Дудин, Т. М. Левусь. – Львів : Компанія «Манускрипт», 2010. – 156 с.

13. Ландшафтная реконструкция городских садов и парков / Бондарь Ю. А., Абесинова Н. П., Никитина Е. Н., Сахаров А. Ф. – К. : Будівельник, 1982. – 60 с.

14. Методические рекомендации / Анненков А. А., Иванов В. Ф., Хохрин А. В., Екимов Ю.А.. – Ялта : Государственный Никитский ботанический сад, 1984. – 27 с.

15. Парьева О.И. Методические рекомендации по проектированию парков различных функциональных типов / Парьева О. И. – Ленинград: ЛенНИИПградостроительства, 1988. – 51 с.

16. Сохранение и восстановление старинных парков / [под ред. М.Г. Курдюк]. – К. : Наук.думка, 1982. – 108 с.

17. Теодоронский В. С. Реконструкция и формирование зеленых насаждений на территории жилой застройки / В. С. Теодоронский, И. А. Кабаева. – М. : МГУЛ, 1999. – 43 с.

18. Якубенко Б. Є. Геоботаніка : тлумачний словник. Навчальний посібник / Б. Є. Якубенко, С. Ю. Попович, І. П. Григорюк, М. Д. Мельничук. – К. : Фітосоціоцентр, 2010. – 420 с.

19. Колесніченко О. В. Біологія каштана їстівного (*Castanea sativa* Mill.): монографія / О. В. Колесніченко, І. П. Григорюк, С. М. Грисяк. – К.: КОМПРИНТ, 2013. – 296 с.

20. Попович С. Ю. Конспект декоративних фітоавтохтонів України: монографія / С. Ю. Попович, А. С. Власенко, О. В. Вакаренко. – К.: КОМПРИНТ, 2018. – 267 с.

21. Попович С. Ю. Чекліст дендроекзотів України: монографія / С. Ю. Попович, А. С. Власенко, О. Г. Кривенко. – К.: КОМПРИНТ, 2016. – 546 с.

22. Заповідна дендросозофлора Українського Полісся: монографія / С. Ю. Попович, А. М. Савоськіна, М. Ю. Шерстюк, Н. В. Михайлович, А. А. Дзиба; за ред. С. Ю. Поповича. – К.: КОМПРИНТ, 2017. – 188 с.

23. Дендросозологічний каталог природно-заповідного фонду Степу України: монографія / С. Ю. Попович, А. С. Власенко, Є. І. Берегута [та інш.]; за ред. С. Ю. Поповича. – К.: КОМПРИНТ, 2014. – 888 с.